



Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1060. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlsvurdering

74. ÅRGANG 19. OKTOBER 1972

Stammeforsøg med høsthvidkål. 1970 og 1971.

Forsøgets formål var at udpege egnede hvidkålsstammer med brugstid fra de sene sommerhvidkåls slutperiode i august og indtil tidlig vinterhvidkål kan skæres hen imod oktober.

Forsøgene er gennemført med 14 stammer i 1970 og 1971. Der blev anlagt forsøg 4 steder hvert år. Ialt 7 forsøg er gennemført helt. Der er sået på frilandsbed eller i kold bænk de fleste steder mellem 20. marts og 27. april, med påfølgende udplantning mellem 11. maj og 9. juni. Et sted er der begge år sået på blivestedet, henholdsvis den 30. april og den 4. maj.

Efter første års forsøg blev én stamme udskudt på grund af meget stærk tilbøjelighed til indvendig tipburn.

Forsøgene er udført på følgende steder: Esbjerg, på statens forsøgsstation, Spangsbjerg, Dallund, Plumrose's forsøgsgård, v. konsulent E. Randsløv, Skelbæk ved Snerthinge, hos gartneriejer Axel Jensen, Telling, Hjerm, hos gårdejer Erik Jensen.

Metode. Forsøgene er anlagt som rækkeforsøg med 2-4 rækker a 12-25 planter. Der er hvert sted anlagt 4 fællesparceller. Rækkeafstand fra 60 til 63 cm og planteafstand 50 til 60 cm.

Forsøgets hovedresultater fremgår af omstående

uddrag af tabellerne og er udtrykt ved karakterer, udbytteberegninger, sorteretal, høsttidsberegninger samt beregnede værdital.

Karakterer og mål er gennemsnit af 6 forsøg. Den anvendte karakterskala går fra 10-1, med 10 for det bedste, største, mest ensartede, »helt fri for« m.m. Målene er foretaget på 10 overskårne hoveder på hvert forsøgssted.

Udbytte. Tallene er gennemsnit af 5 forsøg. Hovederne er skåret efter salgstjenlighed, sorteret og vejlet i sorteringerne. Det er kvalitet og ensartethed - ikke vægt alene - der bestemmer om en stamme er egnet eller ikke.

Udviklingstid. Ved hver skæring er antal og dato noteret. Det er af vigtighed, at man nøje kender hver enkelt stammes høsttidspunkt og udviklingstid, således at man kan programmere sine kulturer. Der er beregnet 4 perioder, således at forsøgene direkte kan sammenholdes med perioderne for sommerhvidkål. (F.P.K. 51. beretning, KM nr. 1013).

Typesortering: På de overskårne hoveder er der typesorteret efter hovedform. Resultaterne er angivet i procent. Også procent hoveder med indvendig tipburn er angivet.

Høstperioderne var:

	1. periode	2. periode	3. periode	4. periode
Esbjerg 1970.	2/7- 6/7	7/7-13/7	14/7-29/7	30/7- 5/8
Esbjerg 1971.	7/7-19/7	20/7- 1/8	2/8- 8/8	9/8-12/8
Skelbæk 1971.	8/8-15/8	16/8-24/8	25/8- 3/9	4/9-10/9
Telling 1970.	7/8-17/8	18/8-29/8	1/9- 2/9	3/9- 5/9

Værdital. For lettere at kunne klassificere stammerne er der opstillet et antal pointsformler, hvori hver enkelt stammes tal er indsat. Herved kan man give de relevante egenskaber for dyrkning, salg og brug, vægt efter deres betydning. Efter disse tal er den endelige klassificering sket. Selve pointsformlerne er angivet i hovedberetningen.

Navnespørgsmål er gennemgået i marken af Fællesudvalgets navneudvalg og sluttelig er alle navne godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg.

Stammebeskrivelse

Lb. nr. 2. Københavns Torve, 'Biro', Enkona P 70, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en ensartet, kraftig kål med friskgrøn blad- og hovedfarve og særdeles fin lukning. Hovederne er store, kuglerunde til fladrunde. Gennemsnitsvægt 2,4 kg. Den indvendige kvalitet er god. Udbyttet i kg er meget stort, og kvaliteten er fin. Den er som høstkål middeltidlig til tidlig. Den er tillige anerkendt i den middeltidlige gruppe af sommerhvidkål som P 71.

Lb. nr. 3. Københavns Torve, 'Koto', Hunderup P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, ret kraftig kål med friskgrøn blad- og hovedfarve og god lukning. Hovederne er store, kuglerunde til fladrunde. Gennemsnitsvægt 2,4 kg. Den indvendige kvalitet er ret god. Udbyttet i kg er særdeles stort, og kvaliteten ret god. Den er middeltidlig til ret tidlig.

Lb. nr. 4. Københavns Torve, 'Staga', Enkona P 70, P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, middelkraftig kål med ret lys grøn blad- og hovedfarve og god lukning. Hovederne er store, de fleste kuglerunde. Gennemsnitsvægt 2,3 kg. Den indvendige kvalitet er god. Udbyttet i kg er særdeles stort, og kvaliteten fin. Den er som høstkål middeltidlig til ret tidlig. Den er tillige anerkendt i den middeltidlige gruppe af sommerhvidkål som P 71.

Lb. nr. 8. 'Finesse', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig til ret lille kål med mørkegrøn blad- og hovedfarve og ret god lukning. Hovederne er små og alle fladrunde. Gennemsnitsvægt 1,6 kg. Den indvendige kvalitet er ret god til god. Udbyttet i kg er efter hovedstørrelsen stort, og kvaliteten fin. Det er den senest udviklede af de anerkendte stammer.

Lb. nr. 12. 'Futura', Enkona P 71. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, kraftig kål med god friskgrøn blad- og hovedfarve og særdeles fin lukning. Hovederne er særdeles store, nærmest kuglerunde. Gennemsnitsvægt 2,5 kg. Den indvendige kvalitet er særdeles fin. Udbyttet i kg er særdeles stort, og kvaliteten meget fin. Den er middeltidlig til ret tidligt udviklet.

Lb. nr. 13. 'Capata', Tagenshus P 71. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en ensartet, ret lille til lille kål med mørkegrøn hoved- og bladfarve og særdeles fin lukning. Hovederne er middelstore, kuglerunde til fladrunde. Gennemsnitsvægt 1,5 kg. Den indvendige kvalitet er særdeles fin. Udbyttet i kg er kun ret stort, men kvaliteten er særdeles fin. Den er middeltidlig til ret tidligt udviklet.

Resumé

Det er blevet lettere og lettere at lave dyrkningsprogrammer efterhånden som de forskellige kulturer dækkes ind af nye afprøvninger med nye og gamle stammer med nye data for deres indbyrdes tidlighed, deres udbytte, størrelse og kvalitet.

Nu er også hovedhvidkålsholdene ved at være gennearbejdede, og man kan direkte sammenligne adskillige hold fra de tidligste og til de mest holdbare, med gode overlapninger.

De nu anerkendte stammer dækker såvel stammer med store, som stammer med små hoveder - foruden alle de andre forskelle, således at alle køberkrav skulle kunne tilgodeses.

Fuld beretning og det samlede talmateriale findes i Fællesudvalgets 52. beretning. Denne beretning kan, så længe oplag haves, rekvireres fra Fællesudvalgets kontor, 6053 Ågård.

Fællesudvalget for
Prøvedyrkning af Køkkenurter.

Prøvedyrkning nr. 211. Høstvidkål 1970 og 1971. Forsøgets hovedresultater for de anerkendte stammer

	Løbe nr.						Gns. af 13 prøver
	2.	3.	4.	8.	12.	13.	
<i>Karakterer:</i>							
Ensartethed i type	6,2	8,2	8,2	7,5	8,2	6,7	7,0
Ensartethed i størrelse	7,3	8,4	7,0	6,6	7,8	7,7	7,0
Ensartethed i tidlighed	7,2	8,3	7,7	6,5	7,3	6,5	7,0
Vækstkraft, bladfyldte	7,5	7,2	7,0	6,0	7,5	4,0	6,5
Hovedstørrelse	8,0	7,8	7,6	4,5	9,0	6,2	7,0
Lukning	7,5	6,8	7,0	6,2	7,7	7,5	6,7
Glathed efter afpuddning	5,3	5,8	5,7	8,2	5,2	4,5	6,2
Hovedfarve (mørkest grøn = 10)	7,0	6,8	6,4	8,3	6,6	7,2	7,1
Hovedtæthed indvendig	7,5	5,5	6,2	5,0	8,3	8,8	6,1
Indvendig kvalitet	6,0	5,2	6,8	6,3	8,0	8,8	6,1
Tidlighed	7,5	6,8	6,8	3,8	8,3	8,3	6,4
Værdi til industribrug	6,8	6,3	6,2	5,0	7,8	6,3	5,1
Værdi som handelsvare	8,0	7,6	7,7	5,0	6,0	6,8	5,9
<i>Mål i cm:</i>							
Hovedhøjde	18,6	19,1	19,1	13,2	20,4	15,7	17,5
Hovedbredde	19,8	19,8	19,8	16,6	20,0	16,7	18,7
Stokhøjde	7,1	7,4	6,8	10,0	8,9	4,4	7,1
Indvendig stokhøjde	8,8	9,7	9,4	7,2	8,8	4,8	8,4
<i>Typesortering i procent:</i>							
Fladrunde	40	37	23	100	5	46	—
Kuglerunde	55	58	72	0	72	51	—
Højrunde	4	4	5	0	18	3	—
Ovale	1	1	0	0	5	0	—
Procent med indvendig tipburn	13	12	10	2	5	2	10
<i>Udbytte:</i>							
Antal 1. sortering/ha i 1000 stk.	28,0	29,0	29,7	27,8	27,4	24,6	27,3
Hkg 1. sortering/ha	661	700	692	434	697	359	581
Procent 1. sortering	88	92	94	88	86	78	86
Vægt pr. hovede i gram (1. sort.)	2361	2414	2330	1561	2544	1459	2099
<i>Udviklingstid:</i>							
Procent høstet i 1. periode	13	0	0	0	17	20	—
Procent høstet i 2. periode	74	70	70	0	63	80	—
Procent høstet i 3. periode	13	30	27	53	13	0	—
Procent høstet i 4. periode	0	0	3	47	7	0	—
<i>Værdital:</i>							
Udbyttetotal	220	233	231	145	232	120	194
Ensartethedstal	179	202	199	203	198	179	183
Dyrkningsværdital	299	299	293	296	289	284	280
Kvalitetstal	174	148	169	166	198	229	166

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1972 17,25 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.